

el calamar

Loligo vulgaris el va batejar l'il·lustrat Lamarck en 1798.

És el calamar un dels cefalòpodes més coneguts per totes les persones de totes les edats: són uns cèrcols blancs que van recoberts d'una matèria groga o marró que els envolta, i només els serveixen, cremen i cal bufar o esperar que s'enfreden una mica per poder menjar-los.

Aquesta descripció és la que fan els xiquets menuts del cefalòpodo i també algun adult poc avesat en aspectes de biomassa marina viva.

És un mol·lusc invertebrat, no té espina dorsal o parts òssies però sí cartílags i una ploma calcària refermant la baïna del seu cos: una canana llarga i estreta, amb punta per un extrem i un cap amb huit tentacles a l'altre extrem.

És una espècie nectobentònica, açò és, que viu en tota la columna d'aigua depenent de l'horari: de nit puja a menjar preses prop de la superfície i de dia resta prop del fons, generalment entre els 15 i els 50 metres de fondària (migració vertical).

La posta dels ous la fa al fons d'aigües someres enganxant els raïms gelatinosos al substrat durant tot l'any. És bastant normal trobar els raïms enganxats a qualsevol objecta sòlid del fons, i en aquest aspecte se n'ha beneficiat el calamar dels esculls artificials calats al llarg de la costa.

Es pesca amb totes les modalitats: hams (poteres, llumetes i fruïxes encarnades de sorell), xàrxia fixa (tresmall), bol d'encerclament amb llum (traïnya), al bou...

Al segle passat va existir una flota amb base a Puerto de Santa Maria, Algesires, Màlaga, Santa Pola, El Campello, La Vila Joiosa i Calp, que es deien "les barques del calamar". A principis de la dècada de 1950 van començar a explotar-se els caladors de "la mar gran" per part de barques i tripulacions valencianes: Cap Espartel, Larraix, Kenitra i Casablanca.

El volum de pesquera era impressionant en aquells caladors verges, llavors hi havia aplegat més i més al sud: des de Casablanca van començar a explorar Cap Cantin en Safí, Cap Ghir a Agadir, Cap Juby, Cap Bojador i Dakhla fins Cap Blanc i Nuadihbú (Mauritània).

Els armadors de Santa Pola, El Campell, La Vila Joiosa i Calp encarregaren noves barques d'arrossegament (barques de bou) a les drassanes locals. L'època d'esplendor de la construcció naval valenciana, i per extensió a tota la península, fou des de 1955 fins 1974 que sobrevingué la crisi i el tancament dels caladors a Marroc i al Sàhara.

En aquells vint anys es bastiren més de 300 barques a les drassanes valencianes i Las Palmas de Gran Canària esdevingué la capital mundial del calamar.

EL CALAMAR

Loligo vulgaris le bautizó el ilustrado Lamarck en 1798.

Es el calamar un de los cefalópodos más conocidos por todas las personas de todas las edades: son unos aros blancos que van recubiertos de una materia amarilla o marrón que los rodea, y cuando los sirven queman, y hay que soplar o esperar que se enfríen un poco para poder comerlos.

Esta descripción es la que hacen los niños pequeños del cefalópodo y también algún adulto poco avezado en aspectos de biomasa marina. Es un molusco invertebrado, no tiene espina dorsal o partes óseas pero sí cartílago y una pluma calcárea que sujeta la vaina de su cuerpo, compuesto por una canana larga y estrecha, con punta por un extremo y una cabeza con ocho tentáculos al otro.

Es una especie nectobentónica, esto es, que vive en toda la columna de agua dependiendo del horario: de noche sube a comer presas cerca de la superficie y de día descansa cerca del fondo, generalmente entre los 15 y los 50 metros de profundidad (migración vertical).

La puesta de los huevos la hace al fondo de aguas poco profundas, enganchando los racimos gelatinosos al sustrato durante todo el año. Es normal encontrar los racimos de huevos enganchados a cualquiera objeto sólido del fondo, y en este aspecto se ha beneficiado el calamar de los escollos artificiales a lo largo de la costa. Se pesca con todas las modalidades: anzuelos (poteres, llumetes y fruíxes encarnadas de jurel), red fija (tresmalls), cerco con luz (traïnya), al arrastre...

Durante el siglo pasado existió una flota con base en el Puerto de Santa María, Algeciras, Málaga, Santa Pola, El Campello, La Vila Joiosa y Calpe, que se llamaban "las barcas del calamar". A principios de la década de los 50 comenzaron a explotarse los caladeros de "la Mar grande" por parte de barcas y tripulaciones valencianas: Cabo Espartel, Larache, Kenitra y Casablanca. El volumen de pesca era impresionante en aquellos caladeros vírgenes, especialmente cuando se llegaba más al sur: desde Casablanca comenzaron a explorar el Cabo Cantin en Safí, Cabo Ghir en Agadir, Cabo Juby, Cabo Bojador y Dakhla hasta el Cabo Blanco y Nuadihbú (Mauritania).

Los armadores de Santa Pola, Campell, La Vila Joiosa y Calpe encargaron nuevas barcas de arrastre a los astilleros locales. La época de esplendor de la construcción naval valenciana, y por extensión a toda la península, fue desde 1955 hasta 1974, año en el que sobrevino la crisis y el cierre de los caladeros de Marruecos y del Sáhara. En aquellos veinte años se construyeron más de 300 barcas en los astilleros valencianos, y Las Palmas de Gran Canaria se convirtió en la capital mundial del calamar.

por Amadeu Ros

Patrón del Cap Prim Segon

[Ver artículo original \(392 lecturas\)](#)